

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/50/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116211389
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:7116211389.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a sudcov JUDr. Ingrid Kalinákovej a JUDr. Zuzany Biščákovej v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: J. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny S., dieťa rodičov: matka Q. H. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. X, S., zastúpená JUDr. Anamáriou Vozárik, advokátkou so sídlom na Krivej 3 v Košiciach a otec X. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, S., zastúpený JUDr. Milan Slobodník, advokát, Štúrova 20, 040 01 Košice, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice I, sp. zn. 21P/71/2016-425 zo dňa 02.03.2022 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zvýšil výživné zo strany otca na maloletú J. zo sumy 30% sumy životného minima na 200 eur mesačne od 23.5.2016 do 31.8.2019 a od 1.9.2019 do budúca na 250 eur mesačne. Rozhodol, že dlžné výživné vo výške 12 141,31 eura je otec povinný zaplatiť k rukám matky do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, že štát nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie v rozsudku uviedol skutkový stav, z ktorého vychádzal, a z tohto skutkového stavu vychádza aj odvolací súd bez toho, aby tento skutkový stav opätovne uvádzal vo svojom rozhodnutí. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzujúcim rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie - uznesenie NS SR 5Obdo/98/2018 zo dňa 29.1.2020. Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok - II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že nastala zmena pomerov na strane otca aj na strane maloletého dieťaťa, a to už samotným plynutím času, nakoľko posledná úprava vyživovacej povinnosti otca nastala 6.10.2015. Dieťa na rozdiel od poslednej úpravy navštevuje základnú školu. Je všeobecne známou skutočnosťou, že s nástupom na školskú dochádzku súvisia aj zvýšené výdavky. Výrazná zmena, ktorá nastala na strane otca, je pracovný pomer, keďže v čase rozhodovania súdu o vyživovacej povinnosti súd vychádzal z toho, že otec bol nezamestnaný.

4. Súd prvej inštancie uviedol, že

„Rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 06.10.2015 sp. zn. 11P/28/2014 bola naposledy upravená vyživovacia povinnosť otca k maloletej a to vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu. Z odôvodnenie predmetného rozhodnutia súdu str. 9 je zrejmé, že súd mal za preukázané, že otec je nezamestnaný a zdržiava sa v zahraničí, bez toho aby sa podarilo preukázať jeho príjem. Skutočnosť, že otec sa zdržiaval v zahraničí potvrdzuje aj podanie otca zo dňa 21.09.2015 (č. l. 178 - pozn. súdu). Z vykonaného dokazovania v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I sp. zn. 11P/28/2014 ako aj pod sp. zn. 21P/76/2016 má súd za jednoznačne preukázané, že otec maloletého dieťaťa sa viac ako 6 rokov zdržiava v U., kam odišiel výlučne s cieľom zamestnať sa. Z pracovnej zmluvy otca z 02.10.2017 z ktorej vyplynulo že pracoval ako E. R. s výškou mzdy 7,50 libier na hodinu s 39 hodinovým pracovným týždňom, a potvrdenia o výške príjmu za rok 2018 v celkovej výške 9 741,62 libier, za rok 2019 v celkovej výške 20 993,81 libier a za rok 2020 v celkovej výške 17 349,82 libier. Súd zmenil výšku vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu a to ku dňu podania návrhu (23.05.2016) a to aj napriek tomu, že pracovná zmluva, ktorú otec predložil zakladá pracovný pomer až dňom 02.10.2017 a to z dôvodu, že súd neuveril otcovi, že žije v zahraničí bez toho, aby mal zabezpečené svoje príjmy. V tomto smere súd poukazuje na podanie otca zo dňa 03.07.2016 (č.l. 21) z ktorého vyplýva, že otec hradí náklady v celkovej výške 782,25 Eur, iba v súvislosti s jeho záväzkami na Slovensku, okrem toho otec musel mať podľa názoru súdu aj výdavky v krajine kde žil a tie otec nijakým spôsobom nešpecifikoval. Zároveň z tohto podanie otca podľa názoru súdu vyplýva, že otec má prácu, avšak nie stálu, no jej charakter ani príjmy z jej výkonu súdu ani na opakované výzvy súdu nepreukázal. Otec v podaní zo dňa 04.08.2016 (č.l. 34) uviedol, že nemá veľké ani stále príjmy, živí sa príležitostnými pracovnými ponukami, zároveň otec uviedol svoj ďalší výdavok oproti predchádzajúcim a to výdavok mesačne 280 L v súvislosti s bývaním. Matka na pojednávaní dňa 13.09.2016 predložil mail od otca zo dňa 03.08.2015 z ktorého vyplýva, že otec už v práci postúpil a prešiel z manuálnej na administratívnu.

Otec je vlastníkom bytu na U. ulici, cena prenajímaných nehnuteľností v tejto lokalite sa pohybuje okolo 600 € mesačne, čo si súd v rámci svojej činnosti zistil (č.l. 355 - pozn. súdu), keďže súd je v zmysle 36 CMP povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci. Takejto výške nájmu nasvedčuje aj inzerát č.l. 90, kde je výška nájmu bytu otca určená na sumu 550 Eur. V súvislosti s uvedenými výškami nájomného je bez významu tvrdenie otca, že byt prenajíma len za sumu 200 Eur (č.l. 322), keďže v prvom rade je nelogické, aby sa otec dobrovoľne vzdal vyššieho príjmu z nájmu, keď otec sám uviedol, že mu neostávajú peniaze ani na jedlo (č.l. 38) a v druhom rade súd s poukazom na § 75 ZoR uplatnil pri nájme princíp potenciality, ktorý ma prednosť pred princípom fakticity, teda že je treba mať na zreteli koľko mohol otec prenájom získať viac než to koľko otec prenájmom reálne získal. K tomuto ešte súd uvádza, že otec nepredložil žiadne doklady súvisiace s prenájmom bytu resp. s príjmami, ktoré takto získal. Pozornosti súdu neušlo, že predmetný byt je stále zaťažený záložným právom a dosiaľ nedošlo k jeho výkonu, čo jednoznačne preukazuje, že záväzkový vzťah zabezpečený záložným právom k bytu je zo strany otca plnený. Súd vychádzal z toho, že príjem otca v období do podania návrhu do 01.10.2017 bol výške najmenej 1.562,50 Eur a to z dôvodu, že otec uviedol, že uhrádza náklady 782,50 Eur (č.l. 21) + 280 L (č.l. 34) bývanie + 500 Eur nájomné. Pri tomto zjednodušenom výpočte súd vychádzal z fikcie že kurz € je L je 1:1, avšak v skutočnosti € nikdy takúto vysokú hodnotu nedosiaľo. Za obdobie od 02.10.2017 do budúca súd vyhádzal z toho, že príjem otca z výkonu jeho práce je v priemere približne v sume 1.603 L. K tomuto zisteniu súd dospel tak, že sčítal doložené príjmy otca za roky 2018 - 2020 (9.741,62 L +20.993,81 L + 17.349,82 L) t.j. spolu 48.085,25 L, túto sumu následne vydelenil počtom mesiacov (48.085,25:36) a dospel k priemernej mesačnej odmene vo výške 1.603,67L.“

5. Súd ďalej uviedol, že s poukazom odôvodnené potreby maloletej, či už bežné výdavky alebo výdavky súvisiace so zhoršeným zdravotným stavom, súd zaviazal otca na platenie výživného v sume 200 eur mesačne za obdobie od podania návrhu do začatia povinnej školskej dochádzky, kedy logicky náklady na výživu maloletej vrástli, a v sume 250 eur mesačne do budúca od nástupu na povinnú školskú dochádzku. Súd prvej inštancie odôvodnil výšku dlžného výživného a zaviazal otca zaplatiť toto dlžné výživné v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 52 CMP, výrok o trovách štátu odôvodnil tým, že nepovažoval za spravodlivé nahradiť trovy konania štátu s poukazom na celkovú dĺžku súdneho konania.

6. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec. Uviedol, že jeho prvá pracovná príležitosť od ukončenia povinnej vojenskej prípravy bola vo vtedajšej spoločnosti F. W.. V

roku 2013 v auguste bol chorý a následne hospitalizovaný na mesiac v nemocnici. Svoju prácu na poste manažéra nezvládol kvôli chorobe a aj vďaka manželke, ktorá mu stále robila doma výstupy. Dňa 30.12.2013 sa manželka s dcérou odsťahovala k svojej mame do 4-izbového bytu na P. ulici v S.. Vie, že matka je zvyknutá na iný štýl života. Nechápe prečo nechala chorú mamu samú v 4-izbovom byte a kúpila si na hypotéku ďalší byt. V roku 2014 bol celý rok nezamestnaný, a tým mu vznikli dlhy na nájmomnom, ktoré mu pomohli splatiť rodičia a známi. Dlh, ktorý mu vznikol na hypotekárnom úvere, riešil pôžičkou. V roku 2015 vycestoval do U. za prácou a žiaľ, stále prácu nemohol získať kvôli chorobe a alergii na prach a perie, len príležitostné brigády, a tým mu vznikali ďalšie dlhy, ktoré spláca dodnes. Nesúhlasí s dlhým výživným, ktoré malo vzniknúť od 23.5.2016. Nemá taký veľký príjem, aby mohol platiť tak vysoké výživné. Od októbra 2017 má konečne prácu. Má len stredoškolské vzdelanie, anglický jazyk ovláda len slabšie a má podlomené zdravie. Príjem mu stačí sotva na pokrytie jeho výdavkov na jedlo a bývanie a splácanie dlhu. Situácie v U. nie je teraz naklonená cudzincom, ktorí tam chcú pracovať. Ponúkajú len podradné práce za veľmi malú mzdu. Preto musí zobrať každú možnú prácu a pracovať aj nadčas. Jeho mesačné výdavky sú nájom 400 libier, elektrina 50 libier, telefón a internet 80 libier, cestovné do práce 80 libier, strava 350 libier, hygienické prostriedky 40 libier, čistiace prostriedky 30 libier, krém na zapálené žily 30 libier, rezerva 10 libier, hypotekárny úver 381,75 eur. Uviedol, že dcére môže platiť výživné maximálne 100 eur mesačne. Navrhol, aby odvolací súd návrh zamietol v celom rozsahu.

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu odporučil rozhodnúť na základe dostupných dôkazných materiálov s poukazom na potreby maloletých detí a pomery na strane povinného rodiča.

8. Matka vo vyjadrení uviedla, že súd správne vyhodnotil majetkové pomery otca a schopnosť hradiť výživné.

9. V ďalšom vyjadrení otec uviedol, že súd vychádzal pri rozhodovaní z tej skutočnosti, že jeho priemerný mesačný príjem je vo výške viac ako 1 600 libier, ale toto zistenie súdu nie je správne. Pri výpočte priemernej výšky príjmu mu súd zarátaval jeho hrubý mesačný príjem a nie čistý mesačný príjem. Jeho príjem v skutočnosti len občas prevýši sumu 1 500 libier.

10. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku je vecne správne. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol. Odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje. Otec v podanom odvolaní z podstatných skutočností, z ktorých vychádzal súd prvej inštancie, v zásade poprel len skutočnosť, že jeho príjem je 1 600 libier mesačne a uviedol, že jeho príjem len zriedkavo prekročí sumu 1 500 libier. Niako sa nevyjadril k tomu, že jeho príjem z prenájmu bytu, ktorý je jeho vlastníctvom môže byť cca 600 eur mesačne, pričom otec tento byt prenajíma len za sumu 200 eur. Z rozhodnutia vyplýva, že od podania návrhu sa zmenili majetkové pomery otca, ktorý v čase predchádzajúceho rozhodnutia bol nezamestnaný a v čase začatia konania už pracoval. Táto zmena má za následok zvýšenie výživného zo strany otca, ktoré predtým bolo určené len v sume minimálneho výživného. Súd prvej inštancie dostatočne a presvedčivo uviedol skutkové zistenia, z ktorých vychádzal pri určení príjmu otca, pričom odvolací súd zdôrazňuje, že sa jednalo o reálne príjmy otca. Otec nepredložil žiadne dôkazy o tom, aké dlhy mu vznikli a že ich musel splácať. K príjmu otca je potrebné pripočítať ušlý príjem z prenájmu bytu, ktorý je vo výške minimálne 400 eur mesačne (otec môže byť prenajímať za 600,-Eur, prenajíma ho za 200,-Eur), teda jeho celkový príjem je súčtom sumy cca 1.600,-L (cca 1.850,-Eur v čase rozhodovania odvolacieho súdu) a sumy 400,-Eur. Tvrdeniu otca o tom, že jeho príjem je nedostatočný, nenasvedčuje ani skladba výdavkov, ktoré sám uviedol vo svojom odvolaní a ktorých sumár je cca 1.070,- L a 381,- Eur. Výživné pre dcéru má prednosť pred inými výdavkami otca. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil postupom podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 387 ods. 1 CSP, vrátane vecne správnych výrokov o trovách konania.

11. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).